

- 10 Centralna narodna biblioteka Crne Gore Dorde Crnojevic – magyarul: Dorde Crnojevic Központi Nemzeti Könyvtár.
- 11 Montenegróban a Nemzeti Könyvtár Cetinjében található, míg az Egyetemi Könyvtár a fővárosban, Podgoricában.
- 12 A macedón virtuális könyvtárnak cirill betűs kezelőfelülete van (<http://www.nubsk.edu.mk/cobiss/>) [Letöltve: 2007. 11. 04.]
- 13 VBS – Virtualna biblioteka Srbije – Szerbiai Virtuális Könyvtári Központ
- 14 <http://vbs.nbs.bg.ac.yu/cobiss/index-sc.html> [Letöltve 2007. 11. 04.]
- 15 2008. május 28-ai adatok

FORRÁSOK

- IZUM, Maribor <http://www.izum.si/> [Letöltve: 2008. 05. 28.]
COBISS.Net http://www.cobiss.net/default_slo.htm [Letöltve: 2008. 05. 26.]
COBISS Platform http://www.cobiss.net/platform_COBISS.htm [Letöltve: 2008. 05. 26.]

Papp József

A SALIS jubileumi konferenciája Seattle-ben

Az amerikai könyvtárosok legismertebb szervezete, az ALA (American Library Association) mellett számos más szakmai szervezet működik az Amerikai Egyesült Államokban. A többnyire könyvtárosok kezdeményezéséből létrejött független szakmai társaságok és érdekcsoportok egy-egy téma, funkció vagy érdekköré szerveződnek. Több közülük rendkívül aktív és nagy létszámú tagsággal rendelkezik, konferenciákat szervez, kiadványokat jelentet meg, lobbizik és virtuális közösséget alkot.

A SALIS (Substance Abuse Librarians and Information Specialists) a szenvedélybetegségekkel foglalkozó intézményekben dolgozó könyvtárosok és információs szakemberek szervezete. A harmincéves testület 2008. május 6–9-e között rendezte jubileumi konferenciáját a Washington állambeli Seattle városában (<http://www.salis.org/conference/conference.html>). A város közkedvelt konferenciaközpont: a Special Libraries Association is itt tartja éves összejövetelét idén, jövőre pedig a felsőoktatási és kutatóintézeti könyvtárosok (Association of College and Research Libraries) szervezik ide két évente megrendezett konferenciájukat.

A szervezet

A SALIS 1978-ban alakult, alapítását a két legjelentősebb állami szervezet, az Egyesült Államok Országos Kábítószerfüggőség Intézete (National Institute on

Drug Abuse -NIDA) és az Országos Alkoholfüggőségi Intézet (National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism - NIAAA) támogatta. A szervezet célja az alkohol, dohányzás és a drogok fogyasztásával kapcsolatos ismeretterjesztés, az elfogulatlan és pontos tények hozzáféréseinek biztosítása. Kiterjedt formális és informális kommunikációs hálózatával a szervezet elősegíti a tagok és információs központok közti együttműködést, és közös ügyekben érdekképviselőként is szolgál. A SALIS helyi és nemzetközi szervezetekkel kooperálva valósítja meg célkitűzéseit, köztük van a NIAAA Alcohol and Other Drug Thesaurus Project és a Center for Substance Abuse Preventions (CSAP), Regional Alcohol and Drug Awareness Resource (RADAR) Network. A szakmai továbbképzés szorgalmazása érdekében, többek között, évente konferenciákat is szervez.

A tagdíjakból és adományokból fenntartott szervezet felépítése a szokásos: a tagok által választott tisztségviselők önkéntesként tevékenykednek a vezető testületben, így az ügyvezető igazgató, egy elnök, pénztárnok, bizottságok elnökei és tagjai. A határozott időre szóló megbízások rendszere azt sugallja, hogy előbbutóbb mindenkire sor kerül az alacsony taglétszámú szervezetben.

A szervezet tagjai jobbra alkohol- és drogműködési és egyetemi könyvtárosok, drogműködési és egyéb szenvedélybetegségekkel közvetlenül foglalkozó megelőzési és kezelőintézményekben dolgozó információs szakemberek és paraprofessionális alkalmazottak. Az alapítványi és magán-szervezetek mellett az illetékes állami szektor tagjai is jelen vannak, jellegzetes .gov-ra végződő email címmel, így az Országos Egészségügyi Intézet (NIH) és a Substance Abuse and Mental Health Services Administration (SAMSHA). A tagok nemzeti hovatartozásra való tekintettel főleg amerikaiak és kanadaiak, Nagy Britannia, Ausztrália, Izrael és néhány európai ország is képviselteti magát egy-egy fővel. A könyvtáros szakmára máshol jellemző etnikai sokszínűség itt kevésbé szembetűnő.

SALIS@30 Seattle-ben

A jubileumi konferenciát a Washingtoni Egyetem USA-szerte híres kutatóintézte, az Alcohol and Drug Abuse Institute (<http://depts.washington.edu/adai/>) rendezte. A SALIS-tagok szép számban jelentek meg a négynapos rendezvényen. Az ELISAD (European Association of Libraries and Information Services on Alcohol and Other Drugs – <http://www.elisad.eu/>) nevű európai testvérszervezetet a titkár, Christine Goodair, a londoni egyetem International Centre for Drug Policy munkatársa képviselte. A hasonló konferenciák általában zsűfolt programot kínálnak több választási lehetőséggel ugyanabban az időben, és a lelkiismeretes könyvtáros sokszor azt sem tudja, mit mulaszt. Rigorózus moderátorok hiányában könnyen csúszhat a program egyik-másik szekcióban. Ezzel ellentétben a családi jellegű kis konferencián ilyesfajta meglepetés nem érheti az embert. Bár zárójelben meg kell jegyeznünk, hogy nem nagyon lehet eltűnni sem szem elől, arra hivatkozván, hogy a másik teremben voltam vagy kinn beszélgettem. Ezen a konferencián a kora reggeli hosszabb előadásokat rövidebb előadások és bizottsági ülések követték, minden ugyanabban a teremben, a konferenciák szervezésére kiválóan felkészült Warwick Seattle szállodában. Egy szemből lévő kisebb teremben mutatták be a posztereket, és itt kaptak helyet a szponzoráló kiállítók is,

akkal több alkalommal és formában találkozhatott a résztvevő, úgymint kiállítás, előadás és adott kiállító által szponzorált étkezés.

Webkettő vagy mégsem?

Az előadások között örökzöld és mindenkit érintő aktuális könyvtáros témák szerepeltek, webkettő és PubMed, természetesen minden az alkohol- és szenvedélybetegségek kontextusában. A hosszabb előadások közül kiemelhető a „Libraryman” néven ismert Michael Portman, aki a szakmában jelentős és a későbbiekben jelentőssé válható technológiai újdonságokat tekintette át könyvtárosi szemmel. Témájának időszerűsége abból adódik, hogy az OCLC égisze alatt a Gates alapítvány hihetetlen összegű adománya egy új közösségi portállal fogja rövidesen gazdagítani a palettát az újradizájnolt WebJunction néven (<http://www.webjunction.org/>). A képekkel gazdagon illusztrált bemutató az Amerikában bármilyen előadáson tipikusan várható közönségre épített: lesznek, akik számára újdonság mindez, de olyanok is, akik esetleg ugyanannyit vagy talán többet is tudnak a témáról, mint az előadó. Ez nagy feladat lehet a tapasztalatlanabb konferenciaszereplők számára, különösen amikor a bemelegítő viccek és későbbiekben stratégiailag időzített csattanók sem a vártnak megfelelően működnek. A dinamikus, informatív előadás részben hardverbemutatóként funkcionált, és fő mondanivalója az volt, hogy amint kombináljuk az egyik kütyüt a másikkal, minden egyes új eszköz önmagán lényegesen túlmutató potenciális jelentőséggel bír. Vagyis a képernyő érintésével működő telefon külsejű internetet böngésző DVD-lejátszó új felhasználási formákat és alkalmazásokat képes teremteni.

Az új weboldal közeli bevezetése előtt a webkettős alkalmazások propagálása könyvtárosok számára érthető célja volt az előadásnak. A kérdésekből kiderült, hogy szinte mindenki használ ilyesféle alkalmazást ízlésének, számítógépes ismereteinek és idejének függvényében. Többen felvetették az ilyenkor szokásos l'art pour l'art használat kérdését. Mások az előadó tanácsát várták, hogyan segíthetik konkrétan a webkettős alkalmazások ennek a csoportnak a munkáját, illetve mi a teendő, ha olvasóinkat hidegen hagyják ezek az alkalmazások. Válaszként legyen elég a tény, hogy „Libraryman” a felsőoktatásban népszerű Facebook közösségi portálon hiába szentelt egy csoportot előadásának a SALIS konferencián, a második nap még nem volt egyetlen tagja sem. Kétségtelen viszont, hogy az autoritás és a pozitív példa könyvtárosok esetében jól működik: a nap során összegyűjtött fotókat este közkinccsá tettük flickr-en. Másnap reggel mindenki örömmel csodálta előző napi önnönmagát a reggeli alatt vetített képeken.

Később más előadások részletesebben bemutattak néhány alkalmazást könyvtári környezetben. Alison Aldrich, az Orvosi Könyvtárak Országos Hálózatának (<http://nmlm.gov/>) munkatársa az RSS, blogok, könyvjelzők és címkék közösségi használatát ismertette a mindennapi könyvtári munkában és könyvtári ismeretek oktatásában. Az ANDORNOT (<http://andornot.com>) cég két képviselője dinamikus fellépésének köszönhetően a szakterületen gyakran használt Inmagic szoftvernek szereztek új híveket az on-line katalógusok vonatkozásában. A későbbiekben Eric Helmuth, technológiai és on-line kommunikációs igazgató a Bostoni Egyetem Közegészségtani Karáról az e-mail által terjesztett hírlevelek szükségességéről és az

elektronikus kommunikáció nehézségeiről beszélt a webkettős alkalmazások tükrében. Az előadások során jól illusztrálta az emlegetett nehézségeket az élő bemutatók alatt törvényszerűen bekövetkező akadozás az internetkapcsolatban. A technika ördöge mellett a digitális megosztottság szelleme is végig ott lebegett: az előadók nagy részének kifejezett problémát jelentett a mikrofon és a PowerPoint-előadást távirányító infravörös kapcsoló együttes használata.

A könyvtáros szakemberek számára sokkal jelentősebb volt az az előadás, amelyik egy másik megújult külsejű elektronikus forrást mutatott be. A Substance Abuse and Mental Health Data Archive (SAMHDA) a <http://www.icpsr.umich.edu/SAMHDA/> oldalról érhető el, és jelentős országos felmérések adatait teszi hozzáférhetővé másodlagos kutatások számára. A bemutató szerint a különböző felmérések adatbázisai szabadon letölthetők, illetve egy ügyes program segítségével a felhasználó akár a weboldalon is végezhet statisztikai analízist. A kérdőívek mellett a felmérésekből összeállított, előregyártott táblázatok könnyítik az adatok értelmezését.

Múlt, jelen, jövő (?)

A harmincéves évfordulón az előadók jelentős része azon töprengett, hogy a csökkenő anyagi és emberi erőforrások ellenére hogyan lehetne a szakterületen működő könyvtárak használatát hatékonyabbá tenni. Christine Goodair, a londoni International Centre for Drug Policy (<http://www.sgul.ac.uk/depts/icdp/>) könyvtárosa arra keresett választ, hogy a könyvtárakról és könyvtárosokról kialakult közhelyes gondolkodás mennyiben befolyásolja a könyvtárhasználói közösségépítést. Barbara Weiner, a nonprofit Hazelden Alapítvány (<http://www.hazelden.org/>) könyvtárából egy olvasói közvélemény-kutatás eredményét ismertette, amely a könyvtár megújítására vonatkozó ötleteket gyűjtötte össze. Jelen sorok szerzője, a New Jersey Rutgers Állami Egyetem Alkohol és Drogkutató Intézetének (<http://alcoholstudies.rutgers.edu>) könyvtárosa a kutatóintézetek könyvtárainak lehetséges átalakítási stratégiáját tekintette át a felhasználói kör megváltozott igényeinek függvényében.

Az olvasóközönség jobb megismerése érdekében Susan Barnes, az Orvosi Könyvtárak Országos Hálózatának (<http://nmlm.gov/>) igazgatóhelyettese a nyilvános források adatainak elemzését javasolta előadásában, és példákkal illusztrálta, milyen egészségügyi statisztikák, adatbázisok és más webalapú források használhatóak erre a célra egy kisebb intézmény vonatkozásában is. A Nevada Egyetem Megelőzési Központjának munkatársai (<http://casat.unr.edu/nevadaprc/>) megújult, dinamikus weboldalukat bemutatva adtak ötleteket, miként lehet a felmerülő újabb igényeket kielégíteni, és az elektronikus hozzáférést megkönnyíteni.

Tania Danielski, egy Arkansas állambeli közkönyvtár munkatársa újszerű kezdeményezésről számolt be digitális audiófelvételek alkalmazásával. A Voices Project (<http://www.voicesproject.org/>) a helyi könyvtár és rádióállomás, valamint más helyi szervezetek részvételével egy valós közösségi igényt céloz: a helyiek hangnapló formájában osztják meg gondolataikat és tapasztalataikat az alkoholizmusról és a drogfogyasztásról. Lisa Swanberg, az IQ Solutions (<http://www.iqsolutions.com/>) nevű egészségügyi kommunikációs cég alelnöke olyan átalakítási modellt mutatott be, amely a technológiát eszközként használva a tartalomra és a hozzáférésre össz-

pontosít, miközben az idejétmúlt, kőbezárt információs központok modern, elektronikus kommunikációs és szolgáltató hálózattá alakulnak.

A Seattle Városi Könyvtár virtuális bemutatója a 196 millió dolláros költségvetéssel újjáépített, az olvasók valós igényeit kielégítő intézményt tárt a közönség elé Jessica Hinkson Desmarais előadásában, aki az Egyesült Államok Oktatási Minisztériumának alkalmazottja, és az Alkohol és Drogfüggőség Felsőoktatási Megelőzési Központjának információs részlegét vezeti (<http://higheredcenter.org/>).

A múlt–jelen–jövő hármásának értékelésében a könyvtáros és információs szakember szerepeinek újrafogalmazása és a könyvtár újradefiniálása volt a közös nevező. Az előadások tanúsága szerint a siker titka az adott könyvtár olvasói szokásainak ismerete, a könyvtárosok és könyvtári dolgozók technológiai jártaságának folyamatos fejlesztése és az előrelátó tervezés.

A könyvtárosok dicsérete

A szakmabeli kutatók és más szakemberek igen komolyan vették a könyvtárosokat, és több informatív jellegű előadással vettek részt a konferencián. A házi gyógyszeres szekrényben található tabletták veszélyeire figyelmeztető országos kampányt Robert Denniston, az Office of National Drug Control Policy (<http://www.whitehousedrugpolicy.gov/>) munkatársa ismertette. Előadása érdekes betekintést nyújtott a tévéből, rádióból és egészségügyi újsághirdetésekből jól ismert kampány háttérmunkálataiba, amelynek szomorú aktualitást és exponenciálisan megnövekedett publicitást nyújtott a közkezdelt színész, Heath Ledger gyógyszer-túladagolás okozta halála. Ron Jackson, a helyi Evergreen Treatment Services (<http://www.evergreentreatment.org/>) igazgatója a könyvtár és a kezelőintézmények közötti együttműködés értékét hangsúlyozta. Dennis Donovan, a Washingtoni Egyetem Alkohol és Drogfüggőség Kutatóintézetének igazgatója a methamfetamin-függőség kezelésének egy új módszerét mutatta be, amely az alkoholizmus kezelésében sikeres 12 lépés csoportos használatára épül. Barbara Leigh ugyanebből az intézetből arról a kutatásról számolt be, amely a kezelésben részesülő fiatalok napi drogfogyasztásának monitorozására a technológiát hívta segítségül, és naponta mobiltelefonon gyűjti össze az adatokat. A tény, hogy ilyen szakmai nagyságok megtisztelték jelenlétükkkel a konferenciát, mindenképp az információs szakemberek és könyvtárosok megbecsülését jelzi.

Poszterek, kiállítások

A poszter szekció egy kis teremben elfért, és egész idő alatt a látogatók rendelkezésére állt. Az egyik poszter az Országos Egészségügyi Intézet (NIH) által előírt közlemény beszolgáltatási kötelezettségre hívta fel a figyelmet könyvtárosi szemmel. Az NIH közelmúltban érvénybe lépett nyilvános hozzáférési politikája (NIH Public Access Policy, <http://publicaccess.nih.gov/policy.htm>) lehetővé teszi, hogy a nagyközönség szabadon hozzáférhessen az NIH által támogatott kutatások eredményeihez. A kutatók számára előírja, hogy kézírataik lektorált, végleges változatát a PubMed Central (<http://www.pubmedcentral.nih.gov/>) digitális archívumában el-

helyezzék. Sok tudományos folyóirat magára vállalja ezt a feladatot, listájuk elérhető a nyilvánosság számára: http://publicaccess.nih.gov/submit_process_journals.htm. Az egyetemi és kutatóintézeti könyvtárak már jó ideje szervezik, hogyan tudják kutatóikat segíteni ebben.

A Haworth Presst épp csak megvásárló Taylor and Francis már saját neve alatt mutatta be az *E-Journals in Addiction & Recovery* sorozatba tartozó folyóiratokat. Mellette a RADAR-hálózat óriási poszttere előtt alkoholtartalmú energitalokat sorakoztatott fel, amelyekről, a képviselője szerint, a nagyközönség nem is sejti, hogy a nagybetűs ALC 7% felirat alkoholtartalomra utal. Némi szkepticizmusomat annak tulajdonította, hogy olyan államban élek, ahol alkoholtartalmú italokat csak az erre a célra szakosodott üzletek árulhatnak. Más kiállítók részben termékeiket reklámozták, legyen az webalapú információs vagy könyvtári szolgáltatás (például a DOCLINE nevű könyvtárközi kölcsönző rendszer – <http://www.nlm.nih.gov/docline>), vagy tudományos folyóirat (pl. *The Journal of Global Drug Policy and Practice* – <http://www.globaldrugpolicy.org>), és a kiállítók közül többen szerepeltek előadóként is.

Az egyik legrangosabb tudományos folyóirat a szakmában a *Journal of Studies on Alcohol and Drugs* (JSAD – <http://www.jsad.com>), amelynek kiadója New Jersey Rutgers Állami Egyetem Alkohol és Drogkutató Intézete. A szerkesztő egyrészt ingyen lapszámokkal, másrészt a folyóiratnak a laptopra letöltött teljes elektronikus anyagával vonzott sok látogatót a standhoz (jogosan kételkedve a szállodai internetkapcsolat minőségében). A folyóiratot a szenvedélybetegség-kutatásokkal foglalkozó más kiadványok összefüggésében és történetében bemutató előadásában kitért a szerkesztés technikai és szellemi vonatkozásaira is. A szakmai bírálat és elfogadás–elutasítás folyamatának ismertetése, a kézirat leadásától a megjelenésig számított fázisok lehetséges időtartama, mind új színben tüntették fel a műhelymunkát a folyóiratkiadásban járatanabb könyvtárosok között.

Mivel a kiállítók egy része előadással is szerepelt, bőven adódott alkalom a reklámra és a kapcsolatok építésére is. Ez a második konferencia az idén, ahol a képviselő a megszokottnál kevésbé agresszív, és ahol nem kell az embernek a nyakában lógó, a nagy állami egyetem nevét viselő billogot diszkréten és elutasítóan karba tett kézzel eltakarnia. Ingyencucc avagy zabra is talán kevesebb ezen a konferencián, mint máshol, ami részben a résztvevők szakmai elitizmusára utal: (Rejtő után szabadon) „*engem próbál megvesztegetni???*” A folytatást mindannyian ismerjük, avagy könnyen megkereshetjük akár elektronikus vagy nyomtatott formában, információs magatartásunknak megfelelően. A sok toll, jegyzetömb, papírvágó, egérpád, hűtőmágnes és egyéb egyszerűhasználatos szóróajándék után kellemes változatosságot jelent a SALIS által adott lépésszámláló pedometer, egyaránt utalván a harminc év alatt megtett és további lépésekre, valamint a sztereotipikusan túlsúlyos (amerikai) könyvtárosnőkre.

A konferencia viszonylag kevés szervezett kulturális programot kínált. A filmbeli (*A szerelem hullámhosszán* [Sleepless in Seattle]) helyszínek szinte teljesen kimaradtak a komoly, tudományos programból, de az érdeklődők a Seattle Városi Könyvtárba ellátogathattak (<http://www.spl.lib.wa.us/>).

* * *

A Seattle Városi Könyvtár (<http://www.spl.lib.wa.us/>)

Az amerikai közkönyvtárak már régen nem hasonlítanak könyvtárra, sem megjelenésükben, sem funkciójukban. A helyi adófizetők pénzéből a helyi döntéshozókból álló testület a helyi igényeknek megfelelően üzemelteti ezeket az intézményeket. A magyar fogalmak szerint inkább a művelődési központ és a központi piactér szerepét töltik be a legtöbb helyen. Továbbra is tárolnak könyveket, sőt, vásárolnak is, jóllehet, leginkább a bestsellerek, az ifjúsági és gyerekkönyvek dominálnak, és az állományfejlesztésben jelentős összeg jut az audiovizuális és elektronikus formátumnak. Ennek megfelelően a könyvtár multifunkcionális: ingyenes videotéka és internetkávézó, mesemondó óvoda és gyermekmegőrző napközi otthon, hajléktalanmelegedő és pasizós–csajozós tiniközpont, nyugdíjas klub és angol társalgási nyelvtanfolyam újonnan bevándorlóknak. Az épületek koruknak és a városi költségvetésnek megfelelően nem feltétlenül felelnek meg funkciójuknak, és esztétikai kivitelükben nem közelítik az adott település által legszébbnek ítélt egyéb építményeit.

A Seattle Városi Könyvtár mindössze négy saroknyira található a vízparttól és pár percre a fő helyi látványosságtól, a Pike piactól, vagy ahogy az ukrán kolléganő először találóan magyarázta, a bazártól, ahol a halat dobálják az árusok. Emellett a könyvtárnak magyar vonatkozása is van, úrturista honfitársunk, Charles Simonyi, egykori Microsoft-alkalmazott és computer-guru, jelentős összeget adományozott a könyvtárnak. Ennek következtében a száznegyvenöt számítógépnek helyet adó ötödik szint az angolul kimondhatatlan Simonyi-kamara (Charles Simonyi Mixing Chamber) nevet viseli.

Az épületet kívülről nézve nem igazán érthető a funkcionalitás mint beharangozott fő cél. Az alapjaiban kis területű, ám középütt kiszélesedő építmény szemmel láthatóan minden hagyományos építőanyagot felhasznált a funkció hatékonyságának növelésére és a rezsi csökkentésére. A vasvázás oldalakat keresztbe-kasul és srévizavég rombusz alakú üveglakokból rakták össze, ezres nagyságrendben, három réteg üvegből, fémhálósval erősítve, és közöttük egy megjegyezhetetlen nevű légnemű anyaggal. Ez önmagában megtakarította a villanyszámla jelentős részét, hiszen az óriási légtérű átrium és a legfelső szintek mindegyike természetes világítást kap szinte egész nap, a fűtési és légkondicionálási költségekről nem is beszélve.

A vízparthoz közelebbi bejáraton belépve az RFID-vel ellátott rendszerű kiszolgáló egység tűnik fel, mögötte az idegennyelvű polcokkal. A visszahozott könyveket egy ügyes szerkezet szendvics-szerűen futószalagon továbbítja felfelé a szabadpolcos részlegre. A csarnok tölgypadlója önmagában véve remekmű, a polcokon lévő könyvek első sorai domborodnak mindenféle idegen nyelven fába metszve–vésve. Talán arra hivatottak, hogy teljesen zavarba hozzák a látogatót, mert se rálépni nem merünk, de elolvasni sem tudjuk a tükörírást még angolul sem, nemhogy héberül vagy kínaiul. Nem is tiporjuk lábbal a műalkotást, csak az alkalmi idegenvezetőként szolgáló helyi kolléga megnyugtatóására, miszerint arra feljebb, a mosdók előtt tiszta barna már a padló. A legnagyobb előadóterem a számítógépes világ cég-szponzor nevét viseli. Közel háromszáz ember foglalhat helyet a lelátószerű széksorokban, ami további százzal bővíthető, és ez már a következő szinten van.

Ezen az emeleten helyezkedik el a gyerekkönyvtár is, de a gyerekeiket fegyelmezni képtelen amerikai szülők jutnak az eszembe, ezért inkább kihagyom, és helyette megnézem a H-betűt az idegennyelvű szekcióban. Négy polcon vannak magyar könyvek, egyik sem roskad még a teher alatt, és állományfejlesztés leginkább az esetleges szóval jellemezhető.

Csatlakozva a csoporthoz, a csúsztatott szintek összességében spirál alakú építményt képeznek az alapterület mintegy felén. A hét szinten helyezkedik el a szabadpolcos rendszerű, katalogizált állomány, a „könyvspirál”, ahogy emlegetik. Lefelé is elég hosszú az út az enyhe lejtőn körbe-körbe, el sem tudom képzelni, milyen combizmai lehetnek az itt dolgozó kollégáknak, akik naphosszat fel s alá járnak. Hacsak nem a liftet vagy a mozgólépcsőt használják. A liftet elvből kihagynám, de az egész könyvtárban kislibasárga színűre mázolt mozgólépcső is meggondolandó a mindennapokban. A beszélő fejek a falban is jól megijesztettek. Valahogy az egész színskála mintha arra lenne hivatva, hogy nyugtalanságot keltsen. A számítógépes oktatótermeket és irodákat rejtő szint falai például erre-arra görbülnek-hajladoznak, és a piros különböző árnyalataiban pompáznak. A megvilágítás egy ősi örömszerző intézményre emlékeztet, a folyosó kanyarulatai az adott árnyalatban szervi eredetű hasonlatokat váltanak ki több kollégából az emberi test különféle vonatkozásaiban. Nem nyugtat meg a fehér hangelyelő ejtőernyő-vászon a plafonon sem.

Egy valamit nem láttunk a másfél óra alatt: biztonsági őrt. Ez azért is szembetűnő, mert pár nappal korábban a New York-i Városi Könyvtárban az Eszterházy-beszélgetés előtt az ötperces könyvtári séta alkalmából legalább hússzal találkoztunk. Közülük legalább öt rossz szemmel nézett ránk, és legalább kettő ránk is szólt, hogy mit nem szabad csinálni. Az is igaz, hogy én lehettem gyanútlan, és nem ismertem fel az álcázott biztonságát a saját minilejátszóján DVD-t néző hajléktalanban, ahogy egy kolléga rámutatott később. Összességében valahogy nem szeretnék itt dolgozni, leszámítva a napi minőségi testmozgás lehetőségét a spirálon felfelé. Olyan fejfájós hely.

Seattle-ről kinek mi jut eszébe: Boeing és garázsrock, Amazon.com és kávé, Nirvana és az öngyilkosságok magas száma, Hungarian Suicide Song Book és a legtöbb esős nap az Egyesült Államokban, Jimmy Hendrix és a Microsoft, természetesen. Tegyük hozzá még kettőt: a harmincéves SALIS és a Seattle Városi Könyvtár megéri a figyelmet.

Hajnal-Ward Judit